

Музеј примењене уметности, Београд

Међународни пројекат *Керамика и њене димензије*, 2014–2018.**СИМПОЗИЈУМ КЕРАМИКА ИЗМЕЂУ ПРОМЕНА И
ИЗАЗОВА – ИЗМЕЂУ ПРОШЛОСТИ И САДАШЊОСТИ**

Београд, Галерија фресака, 20–21. мај 2015.

Категорија чланка: приказ

Међународни симпозијум *Керамика између промена и изазова – између прошлости и садашњости* (*Ceramics between Change and Challenge – between Past and Present*) представља први модул европског мултидисциплинарног пројекта *Керамика и њене димензије*. Организатор скупа био је Музеј примењене уметности са партнерима, Народним музејом у Београду и Порцеланиконом – Државним музејом из Зелба (*Porzellanikon – Staatliches Museum für Porzellan, Selb*). У фокусу симпозијума биле су различите димензије керамике и њена употреба у свим друштвеним сферама, а керамика је посматрана у различитим контекстима, од барока до данас. Са циљем да се валоризује улога керамике у данашњем друштву, симпозијум је обухватио теме које су се односиле на улогу керамике у европској култури, историји, наслеђу и савременим дизајнерским и технолошким токовима. Тиме се указало на континуирану употребу овог материјала и на његову одрживост у оквиру нових трендова данашњице.

Излагања двадесет стручњака из десет европских земаља, подељена у четири сесије симпозијума, поставила су мултидисциплинарни приступ керамици, дајући правце будућим истраживањима.

Уводно обраћање овог скупа припало је мр Вилхему Зимену (*Wilhelm Siemen*), директору Порцеланикона из Зелба, који је као вођа пројекта *Керамика и њене димензије* дао приказ пројекта и представио његове циљеве, који ће обезбедити шире сагледавање керамике, бољи приступ информацијама и процену њеног потенцијала.

Уводно излагање било је посвећено откривању формуле за успешно пословање порцеланске индустрије, а на примеру пословања „Кала порцелана“ (*Kahla Thüringen Porzellan*). Мр Холгер Рајтл (*Holger Raithel*) истакао је да су сагледавање традиције и улоге порцелана у култури и њихово коришћење у данашњој производњи у циљу остваривања иновативних производних и дизајнерских решења најсигурнији пут ка успеху.

Прва сесија симпозијума била је посвећена технолошким и техничким решењима на пољу керамике у контексту нових друштвених потреба (*New Ceramics for New Societal Needs*). Проф. др Јирген Г. Хајнрих (*Jürgen G.*

Heinrich) из Института за керамику у Клаусталу (*Ceramic Institut Clausthal*) дао је приказ нових технолошких достигнућа на пољу употребе ласера у керамици. С друге стране, проф. др Јирген Хубер (*Jürgen Huber*) из Немачког друштва за науку о материјалима (*Deutsche Gesellschaft für Materialkunde*) истакао је значај иновација и примене нових керамичких материјала прилагодљивих новим захтевима данашњег друштва.

Сагледавање керамичког наслеђа европског друштва и његов потенцијал за будућност омогућила је друга сесија симпозијума (*Ceramics Heritage for Tomorrow's Creativity*).

О развоју и историји мајолике у Фаенци од XVI до XVIII века говорила је др Валентина Мацоти (*Valentina Mazzotti*) из Интернационалног музеја керамике у Фаенци (*Museo Internazionale delle Ceramiche in Faenza*), истичући стилску и технолошку револуцију материјала која је снажно утицала на италијанску националну производњу. Др Весна Бикић из Археолошког института у Београду своје излагање је засновала на истраживањима барокног наслеђа керамике у војној зони Београдске тврђаве и идентификацији кључних стилских утицаја.

Силви Легран Роси (*Sylvie Legrand Rossi*), из Музеја „Нисим де Камондо“ (*Musée Nissim de Camondo*) у Паризу, подвукла је значај музејских колекција порцелана, на примеру колекције поменутог музеја, која

и данас потврђује статус порцелана у нововековном друштву.

Део сесије био је посвећен улози и значају керамике у архитектонском наслеђу. У том смислу, Ђаума Кољ Конеза (Jaume Coll Conesa) директор Националног музеја керамике „Гонзалес Марти“ (Museo Nacional de Cerámica “González Martí”) у Валенсији, представио је архитектонски модул пројекта *Керамика и њене димензије*, који ће керамичко наслеђе у архитектури Европе учинити лакше доступним. С друге стране, мр Љиљана Милетић Абрамовић, в. д. директора Музеја примењене уметности у Београду, публици је представила керамику у склопу архитектонских целина Београда, као важан сегмент архитектонског наслеђа Србије.

Када је реч о улози и значају керамичког наслеђа у региону, др Матеја Кос из Народног музеја Словеније представила је историју производње керамике на тлу данашње Републике Словеније и указала је на најважније прекретнице које су утицале на савремену производњу керамике.

Два излагача из Музеја примењене уметности у Београду указала су на савремене токове у уметничкој керамици Србије. Биљана Вукотић је говорила о савременим кретањима у уметничкој керамици у Србији током последње деценије, истакавши допринос уметника у развијању домаће и светске уметничке сцене. Јелена Поповић је у свом излагању дала пресек уметничких дешавања на пољу керамике током осамдесетих година XX века у Србији, указујући на главне промене. О улози порцелана у нововековној историји владарске презентације на територији Србије, говорила је Биљана Црвенковић, такође из Музеја примењене уметности у Београду, дајући примере који откривају амбиције у оквиру владарске политике.

У оквиру треће сесије симпозијума излагачи су се осврнули на друштвену и културну димензију керамике (*Social-Cultural Dimension of Ceramics*).

Вилхелм Зимен, директор Порцеланикона, говорио је о још једном модулу поменутог пројекта који се заснива на перцепцији керамике кроз време у оквиру медија, са релевантним приказима социјалних промена на пољу керамике.

О историји производње керамике у Летонији XIX и XX века говорила је Марта Шусте (Marta Šuste) из Удружења културних институција Градског већа Риге (Rīgas pašvaldības kultūras iestāžu). Своје излагање базирала је на комплексним друштвено-политичким и културним утицајима на производњу порцелана у Риги. Проф. др Реј Џонсон (Ray Jonson) са Универзитета у Стафордширу (Staffordshire University, Stoke-on-Trent) истакао је улогу архива за социолошко поимање керамике, од документовања прошлости до информисања у садашњости. Каи Лобјакас (Kai Lobjakas), директор Естонског музеја примењене уметности и дизајна (Eesti Tarbekunsti, Ja Disainimuuseum), дала је приказ утицаја друштвено-социолошких идеологија и реорганизације свакодневног живота совјетске Есоније на производњу керамике педесетих година XX века. Део сесије био је посвећен младим стручњацима. Излагање Ријанон Јуинг-Џејмс (Rhiannon Ewing-James), дипломца са Универзитета у Алстеру (University of Ulster), односило се на модул пројекта намењен младим стручњацима, који ће им омогућити да светској јавности представе своје идеје на пољу керамике кроз међународне конференције и изложбе. Зора Жбонтар из Народног музеја Словеније посветила је своје излагање Трећем међународном тријеналу керамике у Словенији, истакавши карактеристике словеначке савремене уметничке керамике, прилагођене савременим токовима живота.

Последња сесија симпозијума била је посвећена улози керамике у савременој култури живљења и будућим изазовима у том домену (*Lifestyle Issues from Present and Future Challenge*). Елизабет Буде (Elisabeth Budde), директор Транспарент дизајн менаџмента (Transparent Design Management), проблематизовала је питање дизајна у керамици на пољу културе живљења, кроз радове настале током последњих година овог века. Са друге стране, мр Биљана Ђорђевић из Народног музеја у Београду у свом излагању истакла је значај примене традиционалне керамике у савременој култури живљења.

Значај симпозијума *Керамика између промена и изазова, између прошлости и садашњости* представља полазну основу за будућа истраживања на различитим пољима керамике. Из тог разлога излагања ће бити објављена у зборнику радова са симпозијума.